

ρεύσεις του εἶνε τετυπωμένα ἐπὶ ῥοδοχρόου χάρτου καὶ κοσμοῦνται ὑπὸ τῆς εἰκόνης του ἐν ξυλογραφίᾳ. Στερεοτύπως σχεδὸν ὑπόσχεται πάντοτε, ὅτι θὰ καταστήσῃ εὐδαίμονα ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα καὶ πρωτίστως τοὺς Παρισιανούς, λέγει δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς του, ὅτι καθ' ἕκον πρὸς τὸν πολιτισμὸν ἔχουσι νὰ τὸν καταστήσωσιν ἀντιπρόσωπόν των ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ. Αὐτὸς ὁ κύριος Βερτὼν ἦτον ἄλλοτε ῥακοπώλης, κατορθώσας ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ν' ἀποκτήσῃ μεγάλην περιουσίαν, διὰ νὰ δυνήθῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Οἱ ῥακοςυλλέκται ἐνδιατρίβονται εἰς ὠρισμένας ὁδοὺς, ὅπου δὲν ἐγκαθίστανται πλέον ἄλλων τάζων κάτοικοι. Ἡ γνωστοτάτη τῶν ὁδῶν τούτων εἶνε ἡ ὁδὸς Μουφετάρ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁδοῦ τοῦ Σηκουάνα. Αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων τούτων φαίνονται μακρόθεν ὡς σκιναὶ περιπλανωμένων ἀδιγγάνων, ἐντὸς δ' αὐτῶν ἐπικρατεῖ φυσικῶς ἡ μεγαλύτερα ἀκαθαρσία. Οἱ πλείστοι αὐτῶν οὐδεμίαν ἄλλην ἐργασίαν ἐπιχειροῦσιν, ἡ δὲ τέχνη των αὐτὴ διδάσκεται ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν. Πρὸς τὴν ἀστυνομίαν οἱ ῥακοςυλλέκται εἶνε πάντοτε φιλικῶς συνδεδεμένοι, διότι ἂν καὶ ζῶσι τρόπον τινὰ ἐκτὸς τῆς κοινωνίας, σπανίως προσέρχονται εἰς τὸν ἱερέα διὰ νὰ εὐλογήσῃ τοὺς γάμους των, κυρίως δ' εἰπεῖν εἰς οὐδεμίαν θρησκείαν ἀνήκωσι, γεννῶνται, γηράσκωσι καὶ θάπτωνται ἔξω τῶν κοινωνικῶν νόμων, ἐν τούτοις τὰ κακουργήματα εἶνε παρ' αὐτοῖς σχεδὸν ἄγνωστα καὶ εἶνε ὡμολογημένον, ὅτι αὐτοὶ εἶνε οἱ φιλειρηνικώτεροι καὶ εὐπειθέστεροι κάτοικοι τῶν φιλοταράχων Παρισίων. Οὐδέποτε εἰς οὐδεμίαν συμμετέσχον ἐπανάστασιν καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα τῶν Παρισίων στάσιν λέγεται, ὅτι ἐξηκολούθουν καθ' ἑκάστην νύκτα νὰ ἐξέρχονται εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἡσύχως νὰ συλλέγωσι τὰ εὐρισκόμενα ῥάκη.

Τοιαύτη εἶνε ἡ εἰκὼν τοῦ τιμίου μέν, ἀλλὰ καὶ λίαν πεζοῦ ἐργάτου, ὅστις τὸ παρασιτικόν του ἐπιτήδευμα προσπαθεῖ ὅπωςδὴποτε νὰ χρησιμοποίησῃ πρὸς ὄφελος δευτερευόντων τινῶν βιομηχανικῶν κλάδων. Ἀλλὰ πῶς ἦτα δυνατόν, ὁ τύπος οὗτος ἀκριβῶς νὰ καταστή τὸ δημοφιλέστατον στοιχεῖον τοῦ παρισιανοῦ βίου; Ποία ἰδιότης του ἦτον ἱκανὴ νὰ κινήσῃ τὴν συμπάθειαν οὐ μόνον τῶν ἐν Παρίσι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξω ἀνθρώπων; Πῶς ἡ παράδοσις περιέβαλεν αὐτὸν διὰ τῆς λόμφεως τῆς δόξης; Ὅλα ταῦτα δύνανται νὰ ἐξηγηθῶσιν, ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ μυθιστοριογράφοι πάρα πολὺ ἐνεβάθυναν εἰς τὰ μυστήρια τῶν ῥακοςυλλεκτῶν καὶ τοὺς ἐξιδανίκευσαν, οὕτως εἰπεῖν, διὰ τῆς βίας. Καὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἦτον ὅλως φυσικόν. Οἱ μυθιστοριογράφοι ἐμίσουν πᾶν τὸ καθημερινὸν καὶ τετριμμένον, ἐλάτρευον δὲ τὸ ἔκτακτον καὶ ἀσύνηθες καὶ μὴ συμφωνοῦν πρὸς τὰς διατάξεις τῆς κοινωνίας, τοῦ συνήθους βίου καὶ τῆς πολιτείας. Ἔνεκα τούτου οἱ ἀδιγγάνοι ἐκίνουν τὴν περιέργειάν των πολὺ περισσότερον τῶν ἐντοπίων καὶ φορολογουμένων λαχανοπωλῶν, οἱ κακοῦργοι καὶ οἱ δῆμιοι τοῖς ἦσαν πολὺ ἐλκυστικώτεροι τῶν χωροφυλάκων καὶ δι-

καστῶν, αἱ μωραὶ παρθένοι προσφιλέστεραι τῶν φρονίμων. Ὁ ῥακοςυλλέκτης ἀμέσως ἐλκυσεν ἐφ' ἑαυτὸν τὴν προσοχὴν τοῦ μυθιστοριογράφου, διότι δὲν εἰργάζετο τὴν ἡμέραν ὡς ὁ ὑποδηματοποιὸς καὶ ὁ ῥάπτης, ἀλλ' εἰς τὸ ζοφερόν τῆς νυκτὸς σκότος ἐξήρχετο ὡς νυκτερὶς ἐξ ἀγνώστων φωλεῶν, εἰς αὐτὴν κατέφευγε πάλιν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, διότι περὶ μέσας νύκτας τὸν συνήντα τις εἰς τὰς ἐρήμους καὶ ἀφωτίστους ὁδοὺς, φέροντα πρὸς τούτοις καὶ κλεπτοφάναρν. Αὐτὸ καὶ μόνον τὸ κλεπτοφάναρν ἦρκει νὰ καταστήσῃ τὸν ῥακοςυλλέκτην προσφιλῆ ἥρωα τῶν μυθιστοριογράφων. Εἰς τοὺς εὐφαντάστους ἀνθρώπους ἡ συναρμολόγησις τῶν διαφόρων ἰδεῶν διαδραματίζει σπουδαῖον πρόσωπον, τὸ δὲ κλεπτοφάναρν πάντοτε γεννᾷ τὴν ἰδέαν ἐκτάκτων συμβάντων, νυκτερινῶν κακουργημάτων καὶ δραματικῶν πράξεων. Μία ἀκτὺς τοῦ φωτὸς τῆς νυκτερινῆς ταύτης λυχνίας ἐπέσε καὶ ἐπὶ τὸν ἡμέτερον ῥακοςυλλέκτην καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν μίαν ποιητικὴν λάμψιν.

Χωρὶς ἀμφιβολίας ὑπάρχουσι μεταξύ τῶν ῥακοςυλλεκτῶν καὶ περιεργοὶ τινες τύποι, μὴ φέροντες ἐφ' ἑαυτῶν τὴν σφραγίδα τοῦ συνήθους. Ἀποδιοπομπαῖοι τράγοι τῆς κοινωνίας, λιποτάκται ἐκ τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος ποτέ δὲν λείπουσιν ἀπὸ τὸν κόσμον, πολλοὶ δ' αὐτῶν δὲν ὀκνοῦσι νὰ δράξωσι τὸ ἀνασκαλευτήριον πρὸς εὗρεσιν τροφῆς. Ὅπως εἰς τὰ διάφορα ἄστυα τῶν ἀστέγων ἐν Παρίσιος καταφεύγουσι πολλὰκις ἐκπεσμένοι μαρκήσιοι καὶ κόμητες, ἱερεῖς καὶ καθηγηταί, ἱατροὶ καὶ δικηγόροι, πρῶην δῆμαρχοι καὶ ὑψίφωνοι, οὕτω δὲν εἶνε παράδοξον, ἂν ποτε εἰς τῶν ναυαγῶν τούτων τοῦ βίου ἀναγκασθῇ νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς σκινας τῆς ὁδοῦ Μουφετάρ. — Οὕτω δὲ γίνονται πολλὰκις ἀλλόκοτοι συναντήσεις, ὡς ἡ ἐξῆς, ἣν διηγᾶται ὁ ποιητὴς Gérard de Nerval. Νύκτα τινὰ ἐπέστρεφεν λίαν ἄργα εἰς τὴν οἰκίαν του μὲ κεφαλὴν βεβαρημένην ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ οἴνου, καθ' ὁδὸν δὲ συναντήσας ῥακοςυλλέκτην, τὸν ἠρώτησε:

— Τί ὥρα εἶνε, ἀγαπητέ;

— Quota hora est; ἀπήντησεν οὗτος: tertiam esse credo (ποία ὥρα εἶνε; νομίζω εἶνε ἡ τρίτη).

Ὅτε δὲ ὁ Νερβάλ ἐκπληκτος τὸν ἠτένισεν, ἐξηκολούθησεν ὁ ῥακοςυλλέκτης:

— Ἀπορεῖτε, ὦ εὐγενὲς τῆς μέθης ὁμοίωμα, ὅτι ὁμιλῶ λατινικὰ μάζῃ σας; Μάθετε ὅτι ἔχετε τὴν τιμὴν νὰ συνομιλήτε μὲ τὸν ἀρχαῖον γραμματέα καὶ συνεργάτην τοῦ Beaumarchais. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐχαιρέτησε τὸν φίλον μας καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ὡς καὶ ἀνωτέρω εἵπομεν, γίνονται μὲν τοιαῦται συναντήσεις, ἀλλὰ γίνονται λίαν σπανίως. Αἱ παραδόσεις ὅμως τοῦ λαοῦ γενικεύουσι τὰ σπάνια ταῦτα ἀνέκδοτα καὶ μεταβάλλουσιν ἕκαστον ῥακοςυλλέκτην εἰς ὑποκρυπτόμενον δοῦκα ἢ ἀποπλανηθέντα ἀρχαιολόγον. Τοιαύτη εἶνε ἡ δύναμις τῆς φιλολογίας ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ λαοῦ.

Η ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ.

(Δήγημα.) (συνέχεια.)

Οπισθεν τῆς θύρας ἠκούσθησαν ναυαγίαις βηματισμοὶ καὶ τὴν αὐτὴν στιγμήν ἀντήχησεν ἡ ἐπιτακτικὴ φωνὴ τοῦ Βίκτωρος.

— Διὰ τί δὲν ἐτοιμάζουσι λοιπὸν τὰ ἄλογα; Μήπως πρέπει νὰ πάγω μετὰ τὰ πόδια τῆς ἀστυνομίας;

— Ἀμέσως, ἀμέσως, εἶπε πάλιν τραυλίζων ὁ κύριος Ράτς. Ἐλεονώρα, λάβε ἐπὶ τέλους τὸν κόπον!

— Ἀλλὰ, καὶ μὲν Δαμιανέ, ἠκούσθη ἡ φωνὴ τῆς· δὲν ἐνεδύθηκα ἀκόμη!

φορείς ἐναπέθηκαν τὸ φέρετρον ἐν τῇ νεκρικῇ ἀμάξῃ, οἱ δὲ στρατιῶται ἤναψαν τὰς λαμπάδας. Μία ἐπαίτις, κατὰ τύχην τὴν στιγμὴν ἐκείνην διαβαίνουσα ἐκεῖθεν, ἐξερράγη εἰς θρήνους, ἐν ᾧ οἱ ψάλλται ἤρχισαν νὰ ψάλλωσι τὰ νεκρώσιμα τροπάρια. Αἱ νιφάδες τῆς χιόνος ἐπιπτον ἤδη

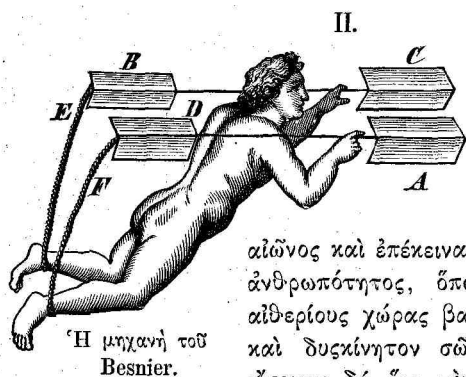
πυκνότεραι καὶ ἤρχισαν νὰ περικαλύπτωσι τὰ πάντα διὰ „λευκοῦ πέπλου“. Ὁ κύριος Ῥάτς ἐφώνησεν: „Ἐμπρὸς μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ!“ καὶ ἡ πομπὴ ἐτέθη εἰς κίνησιν.

[Κατὰ τὸν Τουργιένεφ.]

(ἔπεται τὸ τέλος.)

ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΗΣ.

(τέλος).

κατήγαγον οἱ ἀνθρώπινι οὗτοι ἀγῶνες περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἐκατονταετηρίδος, ὅτε ἡ μηχανὴ τῶν ἀδελφῶν Μογκολφιέρων ἤρθη εἰς τὰ ὕψη καὶ διασχίσασα τὸν αἰθέρα καταβίβασεν αὐθις τοὺς γενναίους ἀεροπόρους ἐπὶ στερεοῦ ἐδάφους. Ἐν τούτοις, κυρίως εἰπεῖν, ἔτι παλαιότεραν ἔχουσι τὴν ἀρχὴν αἱ προσπάθειαι τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἐφεύρεσιν ἀεροκινήτου μηχανήματος, ἐκπληροῦμεν δὲ ἐνταῦθα καθήκον πρὸς τοὺς ἀναγνώστας μας συμπληροῦντες τὰ προηγουμένως ἐκτεθέντα διὰ τῆς ἀναγραφῆς τῶν σπουδαιοτέρων ἀεροναυτικῶν ἀποπειρῶν, αἵτινες ἐγένοντο κατὰ καιροῦς ὑπὸ διαφόρων τολμηρῶν καὶ βίφοκινδύνων μηχανικῶν. Πρὸς τοῦτο δανειζόμεθα τὰς πληροφορίες τοῦ διασήμου γάλλου ἀεροναύτου G. Tissandier, δημοσιεύσαντος ἐπ' ἐσχάτων ἀξιανάγνωστον πραγματεῖαν, ἐξ ἧς μανθάνομεν ὅτι καὶ κατὰ τοὺς προηγουμένους αἰῶνας δὲν ἦσαν σπάνιοι οἱ „ἱπτάμενοι“ ἀνθρώποι καὶ οἱ ἐφευρέται ἱπταμένων μηχανῶν, ἀν καὶ ἡ τύχη των ποσῶς δὲν διέφερε τῆς τῶν νεωτέρων σχεδιαστῶν διαφόρων ἀεροστάτων, ὡς ἐν τῇ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἐξεθέσαμεν.

Καὶ κατὰ πρῶτον ὁ Tissandier ἀναφέρει ἄνθρωπον ἱπτάμενον, οὗτινος ἡ εἰκὼν, δημοσιευθεῖσα κατὰ πρῶτον ἐν τῇ „Journal des Savans“ τῆς 12. Δεκεμβρίου 1678, ἀναδημοσιεύεται ἔτι καὶ ὑφ' ἡμῶν. Τὸ ἀπλούστατον τοῦτο κατασκευάσμα ἐφευρέθη ὑπὸ τινος Besnier καὶ συνίσταται ἐκ τεσσάρων πτερύγων ἐκ λεπτῆς μετὰξξης (ταυτᾶ), ABCD, αἵτινες τίθενται εἰς κίνησιν ἐν μέρει μὲν διὰ τῶν χειρῶν, ἐν μέρει δὲ καὶ διὰ τῶν ποδῶν τῇ βοήθειᾳ τῶν εἰς αὐτοὺς προσδεδεμένων σχοινίων (EF). Ὁ ἐφευρὼν τὴν μηχανὴν ταύτην διετήνετο, ὅτι εἶχε κατορθώσει δυνάμει τῆς μηχανῆς τοῦ αὐτῆς νὰ καταπετάσῃ πρῶτον μὲν ἀπὸ μιᾶς τραπέζης, κατόπιν ἀπὸ τοῦ παραθύρου χαμηλῆς τινος οἰκίας καὶ ἔπειτα ἀπὸ τῆς στέγης ἐνὸς σιτοβολῶνος.

Ὅπως δὴ ποτε καὶ ἂν ἔχη, τὸ πρᾶγμα φαίνεται ἡμῖν ὀλίγον δύσκολον νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ μέσου τοῦ πραγματικῶς πενίχροτάτου τούτου πτητικῶ ἐργαλείου, δυσπίστως δὲ θὰ σέσωσι τὰς κεφαλὰς των καὶ οἱ μηχανικοὶ τῶν νεωτέρων χρόνων, ἐν ᾧ ἄλλως παρίσταται ἡμῶν ἡ ὑπόθεσις ὅσον ἀφορᾷ πρὸς τὸν „ἱπτάμενον ἄνθρωπον“ (Homo volans) τῆς δευτέρας ἡμῶν εἰκόνης. Τὴν εἰκόνα ταύτην εὗρομεν ἐν τινι συγγράμματι τοῦ Φαύστου Berangio, δημοσιευθέντι κατὰ τὸ

ἔτος 1617 ἐν Βενετίᾳ. Πᾶς τις παρατηρεῖ ἐνταῦθα ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ μηχανὴ δὲν εἶνε προσωρισμένη νὰ αἰρεται εἰς τὰ ὕψη, συναποφέρουσα μεθ' ἑαυτῆς καὶ ἀνθρώπους καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, ἀλλ' ὅτι εἶνε ἀπλοῦν ἀλεξίπτωτον, ὡς τοιοῦτον δὲ τὸ συνιστᾷ ἡμῖν καὶ ἡ ἐν τῇ συγγράμματι συνοδεύουσα αὐτὸ λεπτομερὲς περιγραφή: „Τῇ βοήθειᾳ τετραγώνου πανίου ἐντεταμένου ἐπὶ ξυλίνου περιθωρίου, ἀπὸ τῶν γωνιῶν τοῦ ὁποίου κρέμονται τέσσαρα σχοινία δύναται ὁ ἄνθρωπος ἀκινδύνως νὰ καταπηδήσῃ ἀφ' ἐνὸς πύργου ἢ ἀπὸ τινος ἄλλου ἀποκρήμνου ὑψώματος“, μᾶς λέγει ὁ συγγραφεύς: „ἐὰν δ' ἐπικρατῇ νηνεμία, προσδέττει, ἢ κατὰπτωσις τοῦ ἀνθρώπου μαζὶ μὲ τὴν μηχανὴν ταύτην ἀρκεῖ νὰ παραγάγῃ ἄνεμον, πιέζοντα κάτωθεν τὸ πανίον καὶ παρακωλύοντα τὴν ὀρμητικὴν τοῦ κατερχομένου πτώσιν“. Περὶ τοῦ ἀλεξίπτωτου καὶ τῶν διαφόρων αὐτοῦ τροποποιήσεων εἶχε προηγουμένως ἀσχοληθῇ καὶ ὁ ἐπιφανὴς ζωγράφος τῆς Ἰταλίας Λεονάρδος da Vinci καὶ εἶχε ἐκδώσει περὶ τοῦ ζητήματος τούτου χρήσιμα καὶ σπουδαῖα συγγράμματα, ἀλλ' αὐτοῦ ὁ χρόνος κατέστησε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τῶν ἔργων τοῦ Berangio καὶ τῶν μελετῶν τοῦ da Vinci ἐπιλήσιμονας, ὥς οὐ μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου ὁ Garnerin παρήλθεν εἰς μέσον καὶ ἐσφτετερίσθη, οὕτως εἰπεῖν, τὴν τιμὴν τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ἀλεξίπτωτου.

Ἀλλὰ τῆς μεγίστης ἡμῶν προσοχῆς ἀξία εἶνε ἡ τρίτη τῶν ἐνταῦθα παρατιθεμένων εἰκόνων, ἐν ᾗ βλέπομεν ἀποτετυπωμένον τὸ πρῶτον σχέδιον τοῦ μετέπειτα τόσο ποικιλομόρφου καταστάντος ἀεροστάτου. Τὸ πρῶτον τοῦτο δοκίμιον περὶ τὴν ἀεροναυτικὴν χρεωστῆ ὁ κόσμος τῇ Ἰησοῦτῃ Λάνα, ὅστις ἐν τινι συγγράμματι του, δημοσιευθέντι τῇ 1670, συμπεριελάβε καὶ ἐν κεφάλαιον, φέρον τὸν ἐξῆς τίτλον: „Πῶς δύναται τις νὰ κατασκευάσῃ πλοῖον ὑψούμενον εἰς τὸν ἀέρα καὶ δυνάμενον νὰ κινηθῇ τῇ βοήθειᾳ κωπῶν καὶ ιστίων.“ Τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἶνε τὴν σήμερον σπανιώτατον, ὁ δὲ Tissandier ἐπὶ δεκαπενταετίαν ὅλην ἀνεζήτησε αὐτὸ ματαίως εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ τὰς βιβλιοθήκας τοῦ κόσμου.

Τὸ ἀερόστατον τοῦ Λάνα αἰρεται εἰς τὸν ἀέρα, ὡς βλέπομεν ἐν τῇ εἰκόνι, διὰ τεσσάρων κενῶν σφαιρῶν (ABCD). Ἐκάστη τῶν σφαιρῶν τούτων εἶνε κατασκευασμένη ἐκ λεπτοῦ σιδηροῦ ἢ χαλκοῦ ἐλάσματος καὶ ἐκβάλλει εἰς σωλῆνα, ἔχοντα 32 τοῦλάχιστον ποδῶν μῆκος (παρβλ. BC ἐν III) καὶ φέροντα ἐν B μίαν στρόφιγγα. Ἐν πρώτοις ἡ σφαῖρα αὕτη A πληροῦται δι' ὕδατος καὶ κλείεται ἢ στρόφιγγις ὡς καὶ τὸ ἀνοίγμα C, εἰτα ἀνατρέπεται τὸ ὅλον, ὡς φαίνεται ἐν V, καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ σωλῆνος ἐμβυθίζεται εἰς ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος, μεθ' ὃ τελευταῖον ἀνοίγεται πάλιν ἡ στρόφιγγις. Τὸ ὕδωρ εἶνε ἐλεύθερον ἔτι νὰ ἐκρεύσῃ τῆς σφαίρας καὶ ν' ἀφήσῃ κατόπιν του τὸν χώρον κενόν. Ὁ Λάνας λοιπὸν εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ πιστεύῃ, ὅτι αἱ διάκενοι αὐταὶ σφαῖραι ἤρκουν νὰ ἐγεῖρωσιν εἰς τα ὕψη τὸ τε σκάφος καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ ἐπιβάτας, μὴ γινώσκων, ὡς φαί-